

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 4 (31) квітень, 2016 р.

Члени редакційної колегії журналу:

Adamczyk Arkadiusz – доктор габілітований політології (Республіка Польща)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глущенко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртішцева Інна Олександрівна – доктор економічних наук (Україна)
Лебедева Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидата юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шалошиников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шалошиникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Шеєцова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шилова Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:
Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці «КіберЛенінка»,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru, Polish Scholarly Bibliography

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
РИНЦ, ScholarGoogle, OAJI, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (IC™ Value): 4.11 (2013)
Index Copernicus (IC™ Value): 5.77 (2014)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

Обкладинка журналу присвячена відомому прозаїку, драматургу, поету, критику, публіцисту – Миколі Васильовичу Гоголю. Народився він 20 березня 1809 року в селі Сорочинці Полтавської губернії в сім'ї поміщика. Навчання Гоголя проходило в Полтавському училищі, потім у 1821 році поступив до Ніжинської гімназії. У 1828 році він переїжджає до Петербурга. Там служить чиновником, намагається влаштуватися в театр актором і займається літературою. Твори Гоголя «Ніч перед Різдвом», «Травнева ніч», «Сорочинський ярмарок», «Страшна помста», «Тарас Бульба» поетично відтворюють образ України. Письменник захоплювався містиком та релігією. Найзагадковішим твором Гоголя вважається повість «Вій», створена, за словами самого автора, на основі народних українських переказів. Життєвий та творчий шлях Гоголя і його трагічна доля досі залишаються загадкою, яку розгадує не одне покоління дослідників. В Україні проводиться щорічний мультидисциплінарний міжнародний фестиваль сучасного мистецтва ГОГОЛЬFEST, названий на честь письменника.

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

ЗМІСТ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Ванчик Т.В. Професійне самовізнання в академічній компоненті компетентності майбутнього вчителя початкової школи.....	511
Пучурян А.І. Самовізнання педагогів, батьків та вчителів як важлива умова компетентності навчання та виховання учнів початкової школи (на прикладі Сполучених Штатів Америки).....	515
Землячкова І.В. Інтерактивний підхід до структурування класу прикладних дисциплін в міжнародній групі іноземних студентів на педагогічному факультеті.....	519
Ванчик Г.І., Матюшинець Я.В. Підготовка майбутніх вихователів до структурування розвивального середовища засобами Smart-технологій.....	524
Баранівка О.В. Застосування процесного підходу до впровадження навчальної діяльності в ВНЗ майбутніх фахівців бізнесу та адміністрування.....	529
Каска В.І. Комп'ютерне тестування як метод контролю результатів навчання випускників студентів підготовчого відділення основам інформатики та обчислювальної техніки.....	534
Кравчук А.В. Розвиток етичної компетентності вчителів початкових класів в умовах післядипломної освіти.....	537
Крушелько А.В., Бондаренко Т.Ю. Використання Веб-квестів у проєктуванні самостійної роботи майбутніх вихователів ДНЗ.....	541
Вушко Т.І. Специфіка реалізації традиційних методів навчання у процесі вивчення синтаксису.....	545
Латвишко О.М. Канка як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку.....	549
Мельничук Ю.Ю. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до формування мовної толерантності новодітих школярів.....	553
Мухан Н.В., Бусько М.Б., Барабаш О.В. Методологічні основи дослідження навчання дорослих імігрантів у Канаді.....	557
Олійник Н.Ю. Сучасний підхід до соціально-трудових конфліктів.....	561

Ріхтер О.Є.

Проблема розвитку мотиваційної сфери
особистості студента при вивченні
іноземної мови у немовному ВНЗ.....

565

Сушенцева А.А., Сушенцев О.О.

Вплив професійної мобільності
на конкурентоздатність фахівця
на сучасному ринку праці.....

569

Файчук О.А.

Готовність майбутніх соціальних
працівників до самоменеджменту:
теоретичний аспект.....

572

Форостюк Т.В.

Активізація пізнавальної діяльності
учнів початкової школи
на уроках української мови.....

576

Царук В.П.

Проблеми визначення
основних компонентів формування
готовності майбутнього вчителя
до педагогічної діяльності.....

582

Черниш Н.В.

Компетентнісний підхід та принципи
навчання під час вивчення
лірики в основній школі.....

584

Шевченко І.В., Нікітюк М.Ю.

Формування методичної компетенції
студентів факультетів іноземних
мов педагогічних ВНЗ.....

587

Шийка О.І.

Освітній аудит як засіб
покращення якості університетської
освіти: досвід Австрії.....

591

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Ляшенко Д.Н.

Не/соизмеримость систем.....

596

Наседкіна О.О.

Казкова картина світу:
російський дискурс.....

601

Райхерт К.В.

Содержательное прояснение
понятий «классика»,
«неклассика» и «постнеклассика».....

605

Самардак Д.В.

Розвиток інтерпретації категорії
тотальності від Канта до Гегеля.....

609

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Goloyadova T.O.

Legal aspects of the state internal audit
functioning in Ukraine.....

613

Гончаров А.В.

Аналіз дослідження міжнародного договору
як джерела міжнародного права.....

616

Давыдова И.В.

Ошибка и обман как условия
недействительности сделки.....

622

Марченко М.Г., Шматко Є.В.

Новації виконавчого
провадження в Україні.....

624

CONTENTS

PEDAGOGICAL SCIENCES

...654	Brizhak N.Y. Professional self-knowledge as the leading component of self-consciousness of a future teacher of primary school.....	511
...657	Hutsuliak L.I. The teachers, parents and community's interaction as an important condition for the effectiveness of training and education of of the primary school (on the example, the United States of America).....	515
...662	Dobnikova L.V. Integrative approach to structuring the content of natural sciences in a diverse group of international students during foundation year.....	519
...667	Ivaniuk H.I., Matiushynets Y.V. Training of future pre-school teachers for the design of developing environment by the means of Smart-technology.....	524
...670	Karelina O.V. Process approach in the management of the future business and administration specialist's learning activities in the higher educational establishments.....	529
...674	Kosyak V.I. Computer testing as a method of control of foreign students' progress in basic information technologies at preparatory department.....	534
...678	Kravchuk L.V. Development of ethical competence primary school teachers under of postgraduate education.....	537
	Kuzemko L.V., Bondarenko T.U. Using Web-quests in the design of future educators independent of preschool educational institutions.....	541
	Kushnir T.I. The specificity of realization the traditional teaching methods during the learning of syntax.....	545
	Lytvyshko E.N. A fairy tale as a means of the children' socialization of senior preschool age.....	549
	Melnichuk Y.Y. Training of future primary school teachers to the formation of linguistic tolerance of primary school children.....	553
	Mukan N.V., Busko M.B., Barabash O.V. Methodological fundamentals of research of adult immigrants learning in Canada.....	557
	Oliynuk N.Y. Modern approach socio-labor conflict.....	561

	Rikhter O.Y. The problem of the student's motivational sphere formation in the process of studying a foreign language in non-linguistic university.....	565
	Sushentseva L.L., Sushentsev O.O. Impact of professional mobility on competitive specialist at the present labour market.....	568
	Faychuk O.L. Readiness of future development workers to the self-management: theoretical aspect.....	572
	Forostyuk T.V. Activation of cognitive activity of elementary school students at the lessons of the Ukrainian language.....	576
	Tsaruk V.P. Problems of determination the main components of formation of readiness the future teacher to pedagogical activity.....	580
	Chernysh N.V. Competent method and the principles of education during the studying of lyric poetry in high school.....	584
	Shevchenko I.V., Nikitiuk M.Yu. Formation of methodical competence of students of the faculty of foreign languages of pedagogical universities.....	587
	Shyika O.I. Education audit as a means of improvement of the quality of university education: Austrian experience.....	591

PHILOSOPHICAL SCIENCES

	Lyashenko D.N. Systems incommensurability.....	596
	Nasedkina O.O. Tales' picture of the world: Russian discourse.....	601
	Rayhert K.W. The intensional clarification of the concepts of classic, non-classic and post-non-classic.....	605
	Samardak D.V. The development of interpretation of the category of totality from Kant to Hegel.....	609

LAW SCIENCES

	Goloyadova T.O. Legal aspects of the state internal audit functioning in Ukraine.....	613
	Goncharov A.V. Analysis research international agreement as a source of international law.....	616

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРОЕКТУВАННЯ РОЗВИВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАСОБАМИ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ

Іванюк Г.І., Матюшинець Я.В.

Київський університет імені Бориса Грінченка

У статті розглядаються технологічні аспекти підготовки майбутніх вихователів до проектування розвивального середовища дошкільного навчального закладу. Висвітлено дослідженість означеної проблеми та її стан у практиці. Схарактеризовано особливості використання Smart-технологій у розвивальному середовищі дошкільного навчального закладу й контенту з дошкільної педагогіки. Подано зразок педагогічного портфоліо для вихователя дошкільного навчального закладу.

Ключові слова: професійна підготовка вихователів дошкільного навчального закладу, проектування, інноваційні технології, розвивальне середовище, портфоліо, Smart-технології.

Постановка проблеми. Педагогічна підготовка фахівців, зокрема з дошкільної освіти є предметом уваги соціальних і наукових спільнот. Сучасна сім'я, суспільство висувають нові вимоги до професійної готовності педагогів, їх здатності та готовності творити розвивальне середовище закладів дошкільної освіти, засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Варто зауважити, що вищий навчальний заклад здійснює підготовку вихователів до роботи з дітьми, які щойно народилися або прийдуть у світ через роки. Тому, актуалізується проблема розв'язання в освітньому процесі вищого навчального закладу підвищення якості підготовки педагогів, їх готовності до застосування знань і способів діяльності в нових умовах (з урахуванням змін, ціннісних домінант, цілей навчання й виховання дітей) професійного самовдосконалення. У структурі фахової підготовки вихователів дітей дошкільного віку актуальним є вдосконалення змістово-технологічної складової. Насамперед важливо уточнити, що основою оновлення змісту має слугувати їх відповідність до потреб особистості та суспільних пріоритетів. Щодо професійної підготовки вихователя дошкільного навчального закладу ми розглядаємо такі аспекти: здатність і готовність до проектування освітнього середовища дошкільного навчального закладу; зорієнтованість на створення комфортних умов для розвитку особистості дитини; особистісно-професійний розвиток майбутнього вихователя. В процесі її реалізації формується готовність педагога до різних видів педагогічної діяльності, насамперед до визначення мети, завдань, змісту, форм, методів навчання й виховання, прогнозування освітніх результатів, алгоритму проектування розвивального середовища дошкільного навчального закладу. Розгляд різних аспектів означеної проблеми засвідчує її актуальність в сучасному освітньому просторі в умовах його інтернаціоналізації.

Результати теоретичного вивчення й емпіричних пошуків підтверджують необхідність подолання суперечностей між суспільними потребами щодо впровадження інновацій, зокрема Smart-технологій в освітньому процесі дошкільного навчального закладу та недостатнім рівнем професійної мотивації фахівців.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Означена нами проблема становить інтерес науковців у різних галузях знань. Окремі аспекти використання інноваційних технологій в освіт-

ньому процесі є предметом пошуків сучасних українських науковців: І. Дичківська (інноваційні педагогічні технології), О. Шапран (система інноваційної підготовки майбутнього вчителя), Л. Куземко (застосування інформаційних технологій у процесі професійної підготовки педагогів), К. Крутій (інноваційні технології в дошкільній освіті), Н. Каталимова (запровадження інноваційних технологій в дошкільній освіті), О. Пометун (інтерактивні технології навчання на уроках), В. Симоненко (інноваційні технології навчання студентів) та інші.

У дослідженнях педагогів та психологів висвітлено як теоретичні, так і методичні аспекти проектування розвивальних середовищ загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладів: А. Баранов, К. Крутій (проектування освітнього простору); З. Дорошенко, Н. Запрудський (проектування та моделювання освітнього середовища); Г. Іванюк (соціально-педагогічні умови проектування навчальних закладів); С. Ладивір, Т. Піроженко (психолого-педагогічне проектування взаємодії дорослого з дитиною) та ін.

У роботах зарубіжних дослідників С. Босс (навчання на основі проектування); Дж. Джонса, В. Кільпатрика (методи проектування) питання проектування розглядається як основна форма створення розвивального середовища навчально-лого закладу.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Інноваційним аспектом у системі підготовки майбутніх вихователів є впровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій: мережевих, мобільних та інформаційних. З появою нового обладнання виникає проблема його ефективного застосування майбутніми фахівцями у розвивальному процесі дошкільного навчального закладу. Тому актуалізується проблема якісної підготовки вихователя, здатного забезпечити розроблення та впровадження інноваційних технологій [4, с. 2].

Smart-технології розглядаємо як сукупність інноваційних технічних засобів проектування розвивального середовища дошкільного навчального закладу, що забезпечують системну, поетапну реалізацію навчально-виховної мети, впровадження змісту, форм, методів, прийомів, що мають значний розвивальний потенціал.

Попри значний інтерес науковців до означеної проблеми, зміст і технології підготовки майбутнього вихователя до проектування розвивального

середовища дошкільного закладу засобами Smart-технологій, недостатньо досліджені в теорії та мають практичну значущість і суспільну потребу.

Мета статті. Метою статті є розкриття основних аспектів підготовки майбутніх вихователів до проектування розвивального середовища дошкільного навчального закладу засобами Smart-технологій.

Виклад основного матеріалу. За результатами теоретичного аналізу з'ясовано сутність поняттєвого апарату наукового пошуку: професійна підготовка, розвивальне середовище, розвивальне предметне середовище, проектування, Smart-технології.

Термін «підготовка» у великому тлумачному словнику сучасної української мови подано, як наявність у особистості запасу знань, навичок, набутого досвіду у процесі навчання та практичної діяльності [1, с. 583]. Ми опираємося на поняття «підготовка», обґрунтоване С. Гончаренком. Український дидакт розглядав означену дефініцію як навчання, тобто спеціально організований процес формування готовності до виконання майбутніх завдань, а також як готовність, під якою розуміється наявність компетенції, знань, умінь та навичок, необхідних для успішного виконання певних завдань [10, с. 24].

Поняття «професійна підготовка» має багато тлумачень. Ми вважаємо за доцільне послуговуватися тим, що подано у педагогічному словнику (1999) «професійна підготовка» характеризується спеціальними знаннями, вміннями і навичками, якостями особистості, трудовим досвідом і нормами поведінки, що забезпечують можливість успішної професійної діяльності за обраною професією [2, с. 262].

З огляду на те, що підготовка фахівців із дошкільної освіти має свої особливості погоджуємося з тлумаченням поняття, «професійна підготовка фахівця», що подано у статті Т. Скалозуб «Проблема підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності». Авторка трактує означене вище поняття як систему організаційних і педагогічних заходів, що забезпечують формування в особистості професійної спрямованості, знань, умінь, навичок і професійної готовності [13, с. 1]. Однак, варто зауважити, що поняття «заходи» є достатньо розмитим, тому варто звернути увагу на уточнення сутності визначення «підготовка майбутніх вихователів», з огляду на технологічний підхід, що має місце в сучасній освіті.

У психолого-педагогічній літературі поняття «розвивальне середовище» має різні трактування. Так, за визначенням науковців розвивальне середовище – це система занять з розвитку здібностей дітей, здатність до діалектичного мислення педагога, орієнтація на зону найближчого розвитку дітей; створення умов і засобів організації навчання та розвитку; технологія навчання: методи і прийоми, форми, засоби навчання; проблемність навчання; спостереження за навколишнім світом; система вправ, які активізують мовленнєвий і творчий розвиток. Складовими розвивального середовища дошкільного навчального закладу є: освітнє, комунікативне, розвивальне, креативне та корекційне середовище [11, с. 5]. Отже, розвивальне середовище розглядають, як комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, ергономічних, естетичних умов, що забезпечують

організацію життя дітей у дошкільному закладі.

Попри зазначене у наукових джерелах мають місце й інші думки. Варто зауважити щодо дошкільного навчального закладу, автори наукових праць здебільшого надають перевагу обґрунтуванню предметного розвивального середовища. Його розглядають як сукупність умов, що забезпечують всебічний розвиток дитини; систему матеріальних об'єктів що забезпечують функціонування дошкільного навчального закладу. Тому, створення в дошкільному навчальному закладі повноцінного розвивального предметно-ігрового середовища зумовлює забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку [9, с. 7].

Наше бачення означеної проблеми дещо відрізняється від думок зазначених вище. На нашу думку розвивальне середовище дошкільного навчального закладу варто розглядати як об'єктивні умови, що забезпечують розвиток особистості дитини, а саме: спрямованість на особистісний розвиток дитини; система дидактично-технологічного, оздоровчо-рекреаційного, матеріально-технічного, інформаційного модулів, що забезпечують умови для розвитку особистісних задатків, здібностей дітей. Для того, щоб у дошкільному навчальному закладі успішно створити розвивальне дидактичне середовище, вихователю необхідно вміти проектувати інформаційне середовище, яке може бути засобом формувань знань, умінь і навичок і способів діяльності у дітей дошкільного віку.

Ми погоджуємося з М. Запрудським, який розглядав дидактичне розвивальне середовище як компонент розвивального середовища. На нашу думку дидактичне середовище має два напрямки: навчальне та інформаційне середовище [6, с. 48].

Нам імпонують окремі ідеї українських психологів Т. Піроженко, С. Ладивір. Поняття «проектування» вони визначають як форму перспективного планування діяльності дітей, в якому об'єднано бажання й прагнення дітей, завдання педагога, які впливають із галузевої програми, варіативність форм, методів і засобів розвивальних дій вихователя, психологічні закономірності природного розвитку спільної діяльності дітей і дорослого (від бажання – до творчого рівня реалізації задуму) [11, с. 8].

Ґрунтуючись на вищенаведені інтерпретації ми можемо обрати оптимальне тлумачення поняття «проектування» як перспективна поетапна діяльність, спрямована на пошук оптимального шляху вирішення завдань. У наукових пошуках ми опираємося на визначення поняття «педагогічне проектування», подане Г. Іванюк, як прогностична освітня діяльність педагога, яка ґрунтується на розробленні дидактичної системи і відповідних дидактичних процесів, які несуть характер інноваційної освітньої практики для педагога [5, с. 224].

З огляду на проблему статті розглядаємо сутність поняття «Smart-технології», що полягає у способах діяльності, основи яких ґрунтуються на інформації та знаннях, що трансформуються в процедури, базуються на взаємодії та обміну досвідом [3, с. 29].

В освітньому (розвивальному) процесі дошкільного навчального закладу Smart-технології розглядаємо, як засіб навчання, виховання і розвитку дітей дошкільного віку. За допомогою Smart-технологій вихователь проводить заняття із демонструванням наочного матеріалу на інтерактивній дошці, що підсилює зорове сприймання дошкільників, створює різноманітні групи за інтересами щодо виховання дітей дошкільного віку в соціальних мережах як для батьків так і для педагогів, розміщує інформацію щодо різних питань виховання дітей на педагогічних сайтах або інших електронних ресурсах. Активне впровадження Smart-технологій у розвивальний процес дошкільного навчального закладу дозволяє створювати презентації фактів, явищ; проектувати розвивальні ігри та вправи; демонструвати тематичні відео (ранкова гімнастика, фізкультурвічалки, відео до занять, мультфільми тощо); віртуальні екскурсії, Web-квести, публікувати власні педагогічні досягнення в Google ресурсах.

Тому, у змісті підготовки майбутнього вихователя варто звертати увагу на вдосконалення освіти на технологічних засадах. Насамперед, важливим є вироблення тих знань, умінь, навичок і способів діяльності, які можуть використовуватися у проектуванні розвивального середовища дошкільного навчального закладу.

Підготовка вихователів до використання Smart-технологій в розвивальному процесі дошкільного навчального закладу може бути якісною за врахування таких дидактичних вимог, а саме:

- вдосконалення змісту і освітніх технологій
- набуття студентами вмінь і навичок структурувати зміст візуалізувати дидактичний матеріал засобами Smart-технологій;
- моделювання взаємодії майбутніх вихователів і дітей у процесі застосування зазначених технологій;
- проектування мети, завдань, структури й змістового наповнення розвивального середовища.

Підготовку майбутніх вихователів до проектування розвивального середовища засобами Smart-технологій розглядаємо як сукупність цілей, змісту, технологій і освітнього результату. Оскільки освітній результат варто визначати як готовність вихователя до змістово-методичного забезпечення проектування освітнього середовища дошкільного навчального закладу засобами Smart-технологій, потрібно уточнити сутність цієї дефініції.

У Великому тлумачному словнику поняття «готовність» трактується, як стан людини, що приготувалась, збиралась в усьому, пристосувалась до чогось, може і бажає щось виконати [1, с. 287].

Дослідники В. Свистун та Т. Мельничук вважають готовність до професійної діяльності як усвідомлений та активно-діяльнісний стан, який забезпечує особистісну й професійну самореалізацію та самоактуалізацію під час вирішення професійних проблем на основі психолого-педагогічної компетентності. [12, с. 53-60].

Готовність вихователя до проектування розвивального середовища засобами Smart-технологій розглядаємо в п'яти аспектах, а саме:

- технологічний (готовність до використання ІКТ в освітньому процесі дошкільного навчального закладу);

- інформаційно-комунікаційний (створення контенту), що містить у собі вміння працювати із комп'ютером, різноманітними програмами для пошуку і розміщення інформації (пакет програм Microsoft Office: Power Point, Word, Excel; Windows Movie Maker; Smart Board, Google ресурси, електронна пошта, пошукові системи Google, Yandex, Bing тощо);

- педагогічний (дидактико-методичний), який включає в себе програмовий зміст з дошкільної педагогіки, методик навчання, виховання і розвитку дітей дошкільного віку; вміння структурувати зміст відповідно до Базової («Я у світі») та варіативних програм («Дитина», «Впевнений старт», «Дитина в дошкільні роки» та ін.) проектувати дидактичні, розвивальні ігри та вправи відповідно до мети, завдань, етапів пізнавальної діяльності, прогностичних результатів;

- психологічний (відсутність стереотипних та застарілих поглядів щодо використання комп'ютера; впевненість у власній діяльності; знання вікових, індивідуальних особливостей дитини).

- санітарно-гігієнічний (створення безпечних умов роботи за комп'ютером для збереження здоров'я дитини дошкільного віку.)

Вивчення стану готовності вихователів дошкільних навчальних закладів доводить, що в багатьох фахівців достатньо низький рівень інтересу до проектування розвивального середовища засобами Smart-технологій. За результатами вивчення результатів анкетування, інтерв'ювання, педагогічного спостереження, з'ясовано, що лише 20–25% вихователів зі стажем роботи 10-ти і більше років використовують Smart-технології в освітньому процесі дошкільного навчального закладу.

Деяко іншу ситуацію становлять вихователі, що мають досвід роботи в дошкільних навчальних закладах від 1-го до 5-ти років. Ця категорія фахівців з дошкільної освіти виявили свою готовність до використання Smart-технологій таким чином: 56% вихователів часто або систематично використовують Smart-технології у роботі з дітьми.

Вивчення стану змістово-технологічної підготовки вихователів дошкільного навчального закладу до проектування освітнього процесу засобами Smart-технологій дало змогу з'ясувати, що в навчальних планах «бакалавр» напряму підготовки «Дошкільна освіта» мають місце дисципліни як теоретичного так, і технологічного спрямування, а саме: «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми», «Сучасні інформаційно-комунікативні технології у дошкільній освіті». Але у змісті цих навчальних програм відсутнє повне охоплення усіх програмових компонентів використання Smart-технологій і формування контенту розвивального середовища дошкільного навчального закладу.

Освітньо-професійна програма «магістр» зі спеціальності «Дошкільна освіта» містить навчальні дисципліни, що готують студентів до використання Smart-технологій у майбутній педагогічній діяльності («Проектування освітнього процесу ВНЗ», «Технології психолого-педагогічних досліджень»).

Аналіз змісту робочих програм (ОКР «бакалавр» напряму підготовки «Дошкільна освіта») з педагогічних дисциплін та методик дошкільної освіти, педагогічних практик дає змогу стверджувати, що Smart-технології достатньо активно впроваджу-

ються в дослідних проектах, презентаціях індивідуальних навчально-дослідних завдань («Дошкільна педагогіка»). Насамперед, достатньо поширеним у процесі викладання педагогічних дисциплін у Київському університеті ім. Бориса Грінченка, є створення студентами презентацій у Power Point. Також студенти самостійно виконують і проєктують завдання для дітей дошкільного віку, не лише за класичною методикою, але й створюють за допомогою Smart-технологій комп'ютерні дидактичні ігри, віртуальні екскурсії, презентації, відеофрагменти, фізкультхвилинки, що можуть застосовуватися в навчанні й вихованні дітей дошкільного віку.

За результатами вивчення рівнів готовності студентів до використання Smart-технологій у дошкільному навчальному закладі нами з'ясовано, що в студентів 1–2 курсів напряму підготовки «Дошкільна освіта» «бакалавр» простежується низький рівень мотиваційної готовності до роботи із Smart-технологіями та їх програмовим забезпеченням (пакет програм Microsoft Office: Power Point, Word, Excel; Windows Movie Maker; Smart Board).

Вищі результати є у студентів 3–4 курсів напряму підготовки «Дошкільна освіта» «бакалавр». У них переважає середній рівень готовності. Підвищення рівня готовності спричинено вдосконаленням змістового технологічного забезпечення викладання навчальних дисциплін, щодо використання Smart-технологій у проєктуванні розвивального середовища дошкільного навчального закладу.

Зауважимо, що підготовка фахівців за магістерською освітньою програмою має деякі особливості. Зокрема, серед магістрантів спеціальності «Дошкільна освіта» першого та другого року навчання простежується високий рівень готовності до використання Smart-технологій завдяки їх систематичному використанню у навчальному процесі. Це пояснюємо сформованістю знань, умінь і способів діяльності самостійної навчально-пошукової навчально-пошукової роботи за допомогою різноманітного програмового забезпечення (Power Point, Movie Maker, Prezi), створення студентами власних блогів для звітування виконаної роботи під час практик (Blogger, Google+), створення проєктів, різноманітних портфоліо під час написання магістерських робіт і їх презентацій.

Використання інноваційних засобів навчання, зокрема Smart-технологій потребує від майбутнього вихователя сформованої здатності та готовності до розроблення системи завдань, що забезпечують сприятливі умови для розвитку дітей в освітньому середовищі дошкільного навчального закладу.

Нами розроблено та апробовано, у процесі проходження асистентської практики дидактичне портфоліо вихователя дошкільного навчального закладу (фрагмент подано у статті). Ці розробки можуть слугувати для наповнення контенту розвивального середовища дошкільного навчального закладу (дидактико-технологічний модуль) за освітньою лінією «Дитина у природному довкіллі» (програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі»).

Тема: Дикі тварини

Група: старша

Мета: закріпити знання у дітей про диких тварин лісу (білка, ведмідь, вовк, заєць, лось, лисиця, їжак); розвивати у них спостережливість,

увагу, мовлення, вміння аналізувати, узагальнювати, робити висновки, розвивати зв'язне у дітей; бажання спостерігати за тваринами; виховувати дбайливе, турботливе ставлення до тварин.

Обладнання: Smart-дошка

Матеріал: демонстраційний матеріал – презентація Power Point із зображенням тварин для демонстрації на Smart-дошці (білки, ведмедя, лисиці, зайця, вовка, їжака);

Попередня робота: читання літератури природничого змісту; розглядання ілюстрацій, предметних та сюжетних картин про диких тварин, спосіб життя; проведення бесід щодо бережливого ставлення до природного оточення.

Хід

Вихователь: – Діти подивіться на екран, що це? (На Smart-дошці вихователь виводить фотографії лісу)

Вихователь: – Діти, а хто із вас ходив у ліс? (Відповіді дітей)

Вихователь на Smart-дошці показує малюнки, на яких зображені тварини, діти по черзі називають їх.

Вихователь: – Діти, подивіться на тварин які зображені на дошці. Виберіть і назвіть тварин, які живуть у лісі? До якого виду ми можемо віднести цих тварин? До диких чи свійських тварин? (Діти по черзі підходять до Smart-дошки і обирають тварин, які на їхню думку відносяться до диких)

Вихователь: – Чому ви так вирішили? Назвіть ознаки, які допомогли вам у цьому. (Відповіді дітей)

Вихователь: – Діти, давайте подивимося на дошку. Що на ній зображено? (вихователь на Smart-дошку виводить зображення зимового лісу). Вам необхідно перемістити до зимового лісу зображення тих тварин, яких можна у ньому зустріти. (Діти по черзі підходять до Smart-дошки і обирають тварин, які на їхню думку можна зустріти у зимовому лісі)

Вихователь: – Давайте подивимося на екран, яких тварин ми не обрали? Чому? (Відповіді дітей)

Вихователь: – Що ж це за заєць? Та який великий! (вихователь на Smart-дошку виводить зображення ведмежої барлоги). Хто ж це може бути (ведмідь). Де спить ведмідь? (у барлозі). А що він їв влітку (яблука, гриби, ягоди, рибу). Діти, чи є для ведмедя їжа взимку? (немає). Правильно, він всю зиму спить в барлозі.

Вихователь: – Подивіться уважно, хто це? (Вихователь на Smart-дошку виводить відео з лисицею в зимовий період). Розкажіть про неї, яка вона? (красива, руда, хитра, з пухнастим хвостом). Як ви вважаєте що вона робить? (шукає їжу). А кого може шукати лисиця? (мишей, зайця). Як ви думаєте, знайде лисиця зайця? (Відповіді дітей)

Вихователь на Smart-дошку виводить зображення зайця взимку.

Вихователь: – А хто знає чим живиться заєць взимку? (Відповіді дітей)

Дидактична гра «Хто де живе» (з використанням Smart-дошки).

Мета: закріпити у дітей вміння визначати місце проживання тієї чи іншої тварини.

Хід гри: вихователь пропонує дітям пограти в гру. Вихователь на екран виводить три картинки де може жити білка (ведмідь, лисиця, заєць,

вовк, лось, їжак). *Діти по-черзі підходять до дошки, і обирають правильні відповіді.*

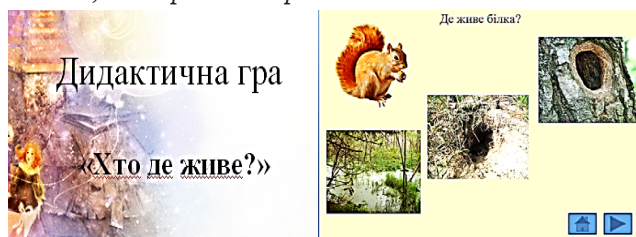


Рис. 1. Дидактична гра з використанням Smart-технологій

Дидактична гра «Хто як зимує» (з використанням Smart-дошки)

Мета: закріпити знання дітей про мешканців лісу, про те, як і де вони зимують; розвивати допитливість; виховувати пізнавальну активність.

Хід гри: вихователь пропонує дітям допомогти мешканцям лісу підготуватися до зими. На дошку вихователь виводить картинки із зображенням диких тварин. Діти розповідають хто зображений на картинці та як ця тварина зимує. *(Діти по-черзі підходять до дошки, і обирають правильні відповіді)*

Фізкультхвилинка. *(Вихователь на Smart-дошку виводить відеофрагмент, усі дії супроводжуються показом)*

Лапки в боки, вгору вушка –
Скачуть білочки-подружки.
Один, два, три, чотири, п'ять,
По гілках вони летять.

Гра «Хто це?».

Мета: закріпити знання дітей про мешканців лісу; розвивати допитливість; пізнавальну активність; виховувати бережливе ставлення до природи, піклуватися про тварин.

Хід гри: вихователь на вушко кожній дитині називає одну з трьох тварин (їжак, заєць, лисиця). Після чого діти повинні тільки за допомогою жестів та міміки показати тварин, назву яких вони по-

чули. Вихователь звертає увагу дітей на те, щоб вони, під час імітування тварин, були уважними.

Гра «Хто чим харчується?» (з використанням Smart-дошки)

Мета: закріпити знання дітей про особливості харчування диких тварин; розвивати допитливість, пізнавальну активність, виховувати бажання допомагати тваринам.

Хід гри: вихователь пропонує дітям допомогти тваринам і вибрати для них гостинці. Діти по черзі підходять до Smart-дошки і обирають їжу для тварин пояснюючи свій вибір.

Вихователь: – Діти, давайте пригадаємо, про яких тварин ми сьогодні говорили на занятті? Чому їх називають дикими?

Матеріал, що подано вище вносимо в контент дидактичного портфоліо вихователя дошкільного навчального закладу (на базі сервісу Google сайт). Наповнення портфоліо розширюємо змістом наукового супроводу, перспективного передового педагогічного досвіду, методичних рекомендацій, конспектів занять, авторських дидактичних ігор на Smart-дошці у програмі Power Point, підбірками рухливих ігор, наочних матеріалів, віртуальних екскурсій для різних вікових груп.

Висновки і пропозиції. У статті обґрунтовано дидактичні вимоги до проектування розвивального середовища дошкільного навчального закладу засобами Smart-технологій; розкрито сутність готовності майбутнього фахівця з дошкільної освіти до такого виду діяльності. За результатами наукових пошуків розроблено контент портфоліо вихователя для проектування розвивального середовища дошкільного навчального закладу.

Однак невирішеними залишаються такі важливі аспекти як: здатність і готовність майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу обирати оптимальні підходи до відбору змісту, його структурування та оперування програмовим забезпеченням. За умови подолання цих проблем, дошкільну освіту можна вивести на якісно новий рівень.

Список літератури:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – Київ, Ірпінь: Перун, 2001. – 1140 с.
2. Вишнякова С. М. Професійна освіта: словарь. Ключевые понятия, термины, актуальная лексика / С. М. Вишнякова. – Москва: НМЦ СПО, 1999. – 538 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Практикум: Навчальний посібник для студ. вузів / І. М. Дичківська. – Київ: Слово, 2013. – 448 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII: станом на 16.01.2016 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> – Назва з екрану.
5. Іванюк Г. І. Соціально-педагогічні умови проектування профільних шкіл у сільській місцевості / Г. І. Іванюк // Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології: зб. наук. пр. – Суми: Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. 2011. – № 4/5 (14/15). – С. 221–230.
6. Запрудский Н. И. Моделирование и проектирование авторских дидактических систем: пособ. для уч. / Н. И. Запрудский. – Мн.: Сэр-Вит, 2008. – 340 с.
7. Куземко Л. В. Досвід застосування інформаційних технологій у процесі професійної підготовки педагогів / Л. В. Куземко // Проблеми сучасного педагогічного формування. – Сб. статей. – Ялта: РІО КГУ, 2015. – Вып. 47. – С. 100–106. – (Сер.: Педагогіка і психологія).
8. Крутий К. Інноваційна діяльність у сучасному ДНЗ: методичний аспект / К. Крутий, Н. Маковецька // Палітра педагога. – 2005. – № 4. – С. 4.
9. Майер А. А., Давыдова О. И. Основная образовательная программа дошкольного образования: метод. пособ. // А. А. Майер, О. И. Давыдова. – Санкт-Петербург: ООО «Издательство «Детство-Пресс», 2011. – 288 с.
10. Професійна освіта: навчальний посібник / [укл. С. У. Гончаренко та ін.; за ред. Н. Г. Ничкало]. – Київ: Вища шк., 2000. – 149 с.
11. Психолого-педагогічне проектування взаємодії дорослого з дитиною / Т. О. Піроженко, С. О. Ладивір, К. В. Карасьова. – Київ: Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2013. – 23 с.
12. Свистун В. Готовність до професійної діяльності педагога аграрного ВНЗ / В. Свистун, Т. Мельничук // Вісник Львівського університету. – Л., 2009. – Вып. 25. – Ч. 3. – С. 53–60.
13. Скалозуб Т. Проблема підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ird.npu.edu.ua/files/skalozub.pdf> (12.11.12). – Назва з екрану.

Иванюк А.И., Матюшинец Я.В.

Киевский университет имени Бориса Гринченко

ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ ВОСПИТАТЕЛЕЙ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ РАЗВИВАЮЩЕЙ СРЕДЫ СРЕДСТВАМИ SMART-ТЕХНОЛОГИЙ

Аннотация

В статье рассматриваются технологические аспекты подготовки будущих воспитателей к проектированию развивающей среды дошкольного образовательного учреждения. Освещено исследование этой проблемы и ее состояние в практике. Охарактеризованы особенности использования Smart-технологий в развивающей среде дошкольного образовательного учреждения и контента по дошкольной педагогике. Представлен образец педагогического портфолио для воспитателя дошкольного учебного заведения.

Ключевые слова: профессиональная подготовка воспитателей дошкольных учебных учреждений, проектирование, инновационные технологии, развивающая среда, портфолио, Smart-технологии.

Ivaniuk H.I., Matiushynets Y.V.

Borys Grinchenko Kyiv University

TRAINING OF FUTURE PRE-SCHOOL TEACHERS FOR THE DESIGN OF DEVELOPING ENVIRONMENT BY THE MEANS OF SMART-TECHNOLOGY

Summary

This article discusses about the technological aspects of the training of future pre-school teachers to design developing environment of preschool educational institution. Highlighted the investigations of this problem and its condition in practice. We characterize the futures of use of Smart-technologies in developing environment of preschool educational institution and the content of preschool education. Presents a sample of teaching portfolio for the pre-school teacher.

Keywords: the training of pre-school teachers, designing, innovative technologies, developing environment, portfolio, Smart-technology.